

Gerard Kramer

Stadiën en nachtwaken

WoordStudie

-

De woorden die in de titel staan en die we in deze WoordStudie gaan bekijken, zijn in het Nederlands niet zo gangbaar. Het gaat om een afstandsmaat en om een tijdsaanduiding. De Heilige Geest vindt het soms belangrijk te vertellen hoe ver iemand van een bepaalde plaats verwijderd was, of hoe ver iemand had gereisd. Op een andere plaats maakt Hij duidelijk in welk deel van de nacht iets plaatsvond – en soms allebei, zoals we aan het eind van deze WoordStudie zullen zien.

Stadion

Het Griekse woord dat een afstandsmaat aangeeft, is *stadion*. Het gaf een afstand aan van 180 tot 192 meter, en ging daarnaast ook ‘renbaan’ betekenen. Zie voor die laatste betekenis 1 Korinthiërs 9:24, waar Paulus schrijft: ‘Weet u niet, dat zij die in de renbaan lopen, allen wel lopen, maar één de prijs ontvangt? Loopt zo, dat u die verkrijgt’. Het stadion zoals wij het woord kennen, namelijk als een [sportaccommodatie](#), ontstond toen langs de renbaan met deze afstand tribunes voor toeschouwers werden gebouwd.

In het Nieuwe Testament komt het woord *stadie* als afstandsmaat voor in Mattheüs 14:24 (‘vele stadiën van het land verwijderd’); Lukas 24:13 (‘een dorp dat zestig stadiën van Jeruzalem verwijderd was’); Johannes 6:19 (‘toen zij ongeveer vijftientig of dertig stadiën hadden geroeid’); 11:18 (‘Bethanië nu was dicht bij Jeruzalem, ongeveer vijftien stadiën daar vandaan’); Openbaring 14:20 (‘En de wijnpersbak werd buiten de stad getreden en er kwam bloed uit de wijnpersbak tot

aan de tomen van de paarden, zestienhonderd stadiën ver'); 21:16 ('hij mat de stad met de rietstok; twaalfduizend stadiën; haar lengte, breedte en hoogte zijn gelijk').

Fulakè

Het Griekse woord dat o.a. *nachtwaak* betekent, is *fulakè*. Het komt in deze betekenis voor in Mattheüs 14:25 ('In de vierde nachtwaak nu kwam Hij tot hen'); 24:43 ('als de heer des huizes had geweten in welke nachtwaak de dief kwam'); Markus 6:48 ('kwam Hij omstreeks de vierde nachtwaak tot hen'); Lukas 12:38 ('En als hij in de tweede of als hij in de derde nachtwaak komt'). De enige 'nachtwaak' die hier ontbreekt, is de eerste. De hele nacht, vanaf zes uur 's avonds tot zes uur 's morgens, was verdeeld in vier 'nachtwaken' van elk drie uren. Dat waren de perioden dat er daadwerkelijk wacht gehouden en dus gewaakt werd; maar het waren ook tijdsaanduidingen. De eerste nachtwaak duurde van 18:00-21:00; de tweede van 21:00-0:00; de derde van 0:00-3:00, en de vierde van 3:00-6:00.

Beide woorden in één geschiedenis

Het is opmerkelijk dat beide woorden voorkomen in één geschiedenis, namelijk die van de storm op het meer. De discipelen moeten vóór de Heer uitvaren naar de overkant, terwijl Hij op de berg (voor hen?) bidt. Als het schip al 'vele stadiën' (Matt. 14:24), oftewel 'vijfentwintig of dertig stadiën' (Joh. 6:19) van het land verwijderd is en de discipelen zich over deze afstand – zo'n 6 kilometer – aftobden met roeien, komt de Heer in of omstreeks de vierde nachtwaak (Matt. 14:25; Mark. 6:48) tot hen.

Is dat niet mooi? De Heer weet exact hoe *ver* de discipelen inmiddels met tegenwind hebben geroeid en zich hebben afgetobd. Hij weet ook hoeveel *tijd* ze dit konden volhouden – en precies na die afstand en op dat tijdstip komt Hij tot hen; niet eerder en niet later! Hij wist ook in dit geval wat Hij doen zou (vgl. Joh. 6:6), en liet niet toe dat zij verzocht werden boven wat zij konden verdragen. Maar met de verzoeking (beproeving) gaf Hij ook de uitkomst, zodat ze die konden verdragen (vgl. 1 Kor. 10:13).

Zo weet de Heer ook wat *wij* kunnen verdragen, in welke mate en hoelang. En intussen bidt Hij voor ons aan Gods rechterhand (Rom. 8:34b). Het zou geweldig zijn als wij in moeilijke omstandigheden op Hem vertrouwen, ook als Hij Zich nog niet direct laat zien. Want Hij ziet ons zeer zeker en weet wat wij doormaken; en Hij grijpt in, maar op *Zijn* tijd. Wat een Heer hebben wij!

